

XXIII НАУЧНИ СКУП
Власински сусрети
27. и 28. октобар 2017. године

СОЦИО-ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ
ОБНОВЕ И РАЗВОЈА НАСЕЉА
БРДСКО-ПЛАНИНСКОГ ПОДРУЧЈА СРБИЈЕ

Зборник резимеа реферата

XXIII SCIENTIFIC CONFERENCE
Vlasina Encounters
27th and 28th of October 2017

SOCIO-ECONOMIC ASPECTS OF
RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT OF
THE VILLAGE MOUNTAINOUS AREAS OF SERBIA

Book of Abstracts of papers

Завод за проучавање села
Српско удружење за социологију села и пољопривреде
Балканска асоцијација за социологију села и пољопривреде

XXIII научни скуп
Власински сусрети 2017

СОЦИО-ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ
ОБНОВЕ И РАЗВОЈА НАСЕЉА
БРДСКО-ПЛАНИНСКОГ ПОДРУЧЈА СРБИЈЕ
Резимеи реферата

Издавачи:

СРПСКО УДРУЖЕЊЕ ЗА СОЦИОЛОГИЈУ СЕЛА
И ПОЉОПРИВРЕДЕ, Београд

и

ЗАВОД ЗА ПРОУЧАВАЊЕ СЕЛА, Београд

За издаваче:

Проф. др Ђура Стевановић
Проф. др Срђан Шљукић
Проф. др Драгић Живковић

Превод:

Борка Вишнић
Александар Виденовић

Компјутерска припрема:

Милорад Вучковић

Штампа:

„Data Copy“
Београд

Тираж:

100

ISBN 978-86-87067-22-6

Београд, 2017.

ОДРЖАВАЊЕ XXIII ВЛАСИНСКИХ СУСРЕТА ПОМОГЛИ СУ:

- МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
- ЗАВОД ЗА ПРОУЧАВАЊЕ СЕЛА
- СРПСКО УДРУЖЕЊЕ ЗА СОЦИОЛОГИЈУ СЕЛА И ПОЉОПРИВРЕДЕ
- КУЛТУРНИ ЦЕНТАР ВЛАСОТИНЦЕ
- НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“, ВЛАСОТИНЦЕ

CIP - Каталогизација у публикацији -
Народна библиотека Србије, Београд

338.1(23.0)(497.11)(048)
316.334.55(497.11)(048)
316.42(23.0)(497.11)(048)

МЕЂУНАРОДНИ научни скуп Власински сусрети (23 ; 2017 ; Власотинце)
Социо-економски аспекти обнове и развоја насеља брдско-планинског подручја Србије : зборник резимеа реферата / XXIII међународни научни скуп Власински сусрети 27. и 28. октобар 2017. године, [Власотинце] = Socio-economic Aspects of Reconstruction and Development of the Village Mountainous Areas of Serbia : book of abstracts of papers / XXIII International Scientific Conference Vlasina Encounters, 27th and 28th of October 2017 ; [организатори] Завод за проучавање села ... [итд.] ; [превод Борка Вишнић, Александар Виденовић]. - Београд : Српско удружење за социологију села и пољопривреде : Завод за проучавање села, 2016 (Београд : Data сору). - 129 стр. ; 30 cm

Упоредо резимеи на срп., рус. и енгл. језику и срп. превод. - Тираж 100.

ISBN 978-86-87067-22-6 (ЗПС)

1. Завод за проучавање села (Београд)

а) Насеља - Развој - Друштвено-економски аспект - Брдско-планинске области - Србија - Апстракти б) Рурални развој - Апстракти - Србија

COBISS.SR-ID 252527116

САДРЖАЈ

1. *Александар Виденовић; Милош Аранђеловић*
РЕДЕФИНИСАЊЕ КАРАКТЕРА РУРАЛНИХ ЦЕНТРА У
БРДСКО - ПЛАНИНСКИМ ПОДРУЧЈИМА 15
2. *Александра Цветковић*
ИНСТИТУЦИЈЕ КУЛТУРЕ У БРДСКО - ПЛАНИНСКОМ
ПОДРУЧЈУ
Пример библиотеке у Црној Трави 17
3. *Андон Г. Костадиновић; Груја А. Костадиновић; Александра Вуковић-
Костадиновић*
ЗАДРУГЕ - БУДУЋНОСТ ОПСТАНКА СЕЛА..... 19
4. *С. Г. Билина*
РАЗВОЈ ПРОЦЕСА ИНФОРМАТИЗАЦИЈЕ РУРАЛНИХ
ПОДРУЧЈА РУСИЈЕ: РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТ 21
5. *Е. В. Бочарова*
РАЗВОЈ ПРОФЕСИОНАЛНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА
У ПОЉОПРИВРЕДНО - ПРЕХРАМБЕНОМ КОМПЛЕКСУ
РУСИЈЕ..... 23
6. *Богдан Лукић*
ОСНОВНИ ПОСТУЛАТИ ЖИВОТА И РАДА ПОРОДИЦЕ НА
СЕЛУ У СРБИЈИ 25
7. *Богдан Лукић; Александар Ђорђевић; Дејан С. Ђорђевић; Бранко Протић;
Душан Ристић*
ИНФРАСТРУКТУРНО ОПРЕМАЊЕ
БРДСКО-ПЛАНИНСКИХ СЕЛА 27
8. *Борка Вишнић*
ДОПРИНОС СЕОСКИХ ШКОЛА ОБНОВИ И РАЗВОЈУ БРДСКО
– ПЛАНИНСКОГ ПОДРУЧЈА СРБИЈЕ..... 29

SOCIO-ECONOMIC ASPECTS OF RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT
OF THE VILLAGE MOUNTAINOUS AREAS OF SERBIA

---

9. *Бошко С. Прокић*
РЕАЛНО ПЛАНИРАЊЕ РАЗВОЈА НАСЕЉА БРДСКО -
ПЛАНИНСКИХ ПОДРУЧЈА СРБИЈЕ БЕЗ СТЕРЕОТИПА..... 31
10. *Бранислав Гулан*
СПАС ЗА СЕЛА И СРБИЈУ 33
11. *С. Т. Дакирова*
СЕОСКА ОМЛАДИНА: РИЗИЦИ И МОГУЋНОСТИ
САМОРЕАЛИЗАЦИЈЕ..... 35
12. *Дејан Крстић*
ЕТНОКУЛТУРНИ ПОТЕНЦИЈАЛИ БАЛКАНСКОГ СЕЛА 37
13. *Драган Г. Оровић; Драгић Живковић; Зоран Рајић*
НЕКА ОБЕЛЕЖЈА РЕСУРСА ПОЉОПРИВРЕДЕ И СЕЛА
ТОПЛИЧКОГ ОКРУГА 39
14. *Драгић Живковић; Снежана Трмчић; Јелена Живковић*
МЕНАЦМЕНТ ЉУДСКИХ РЕСУРСА У ПОСЛОВНОМ
СИСТЕМУ ЗА ПРОИЗВОДЊУ МЕСНИХ ПРОИЗВОДА..... 41
15. *Драгица Илић; Андон Костадиновић; Борис Илић*
ЕКОЛОШКА СВЕШТ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОЂАЧА
БИТНА ПРЕТПОСТАВКА ОЧУВАЊА ПРИРОДЕ, ЖИВОТИЊА
И ЧОВЕКА (ДРУШТВА) 43
16. *Драго Цвијановић; Тања Станишић; Јелена Младеновић*
СТАЊЕ И ПЕРСПЕКТИВЕ РАЗВОЈА РУРАЛНОГ ТУРИЗМА НА
СУВОЈ ПЛАНИНИ..... 45
17. *Игор Првуловић; Милован Вуковић*
ФАКТОРИ РАЗВОЈА ПРЕДУЗЕТНИШТВА У РУРАЛНИМ
ОБЛАСТИМА ИСТОЧНЕ СРБИЈЕ 47
18. *Е. В. Ильинская*
ПРОБЛЕМИ ОПШТИНСКО - ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА У
РУРАЛНИМ ПОДРУЧЈИМА РУСИЈЕ 49
19. *И.С. Иваненко; Е.О. Пахольчук*
УСЛОВИ И ФАКТОРИ ЗА ПРОМОВИСАЊЕ ИЗВОЗНОГ
ПОТЕНЦИЈАЛА СЕКТОРА ПРОИЗВОДЊЕ ЖИТАРИЦА
ПОЉОПРИВРЕДНОГ КОМПЛЕКСА РУСИЈЕ..... 52

20. *Н. А. Јаковенко*
РАЗВОЈ ПОЉОПРИВРЕДНОГ КОМПЛЕКСА РУСИЈЕ И
ХЕТЕРОГЕНОСТ НАЦИОНАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ ПРОСТОРА 55
21. *Јован Богдановић; Миливоје Ћосић*
ДУТОРОЧНА РАЗВОЈНА СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА УГРОЖЕНИХ
НАСЕЉА БРДСКО-ПЛАНИНСКИХ ПОДРУЧЈА И ЊЕНО
ОСТВАРИВАЊЕ КАО ОСНОВА ЗА ЊИХОВ ОДРЖИВИ
ОПСТАНАК 57
22. *В. В. Кирсанов*
РЕГИОНАЛНИ ПРИОРИТЕТИ ДРЖАВНЕ ПОДРШКЕ
У ПОЉОПРИВРЕДНОМ СИСТЕМУ РУСИЈЕ 59
23. *Лавиниа Бетеа; Миодраг Милин*
ДРУШТВЕНЕ ПРЕДСТАВЕ ОСОБА СА МЕНТАЛНИМ
ТЕГОВАМА У РУРАЛНИМ СРЕДИНАМА 61
24. *Љиљана Василевска; Магдалена Василевска*
ОБНОВА И РАЗВОЈ БРДСКО-ПЛАНИНСКИХ ПОДРУЧЈА:
АКТУЕЛНЕ ПРОГРАМСКЕ И ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ У
ОКВИРУ ПОЛИТИКА ЕУ 63
25. *Љиљана Василевска; Милорад Рибар; Магдалена Василевска*
КОРИСТИ И МОГУЋНОСТИ ПРИМЕНЕ ИНФОРМАЦИОНО-
КОМУНИКАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА И ИНТЕРНЕТА У
ПЛАНИНСКИМ ПОДРУЧЈИМА ЕУ - АКТУЕЛНЕ ПОЛИТИКЕ,
ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ 65
26. *Љубиша Р. Митровић*
ОДНОС СОЦИЈАЛНЕ И ПРОСТОРНЕ ДИФЕРЕНЦИЈАЦИЈЕ И
СЕГРЕГАЦИЈЕ У РЕГИОНАЛНОМ РАЗВОЈУ У ДРУШТВИМА
ПОСТСОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ТРАНЗИЦИЈЕ 67
27. *Марија М. Николић; Тамара Пауновић*
РЕФОРМА ПОЉОПРИВРЕДНЕ САВЕТОДАВНЕ СЛУЖБЕ:
ИЗАЗОВИ И МОГУЋНОСТИ..... 69
28. *Марија Василић; Марија Тодоровић*
ПОТЕНЦИЈАЛИ ЗА ОБНОВУ И РАЗВОЈ БРДСКО –
ПЛАНИНСКИХ ПОДРУЧЈА У СРБИЈИ – пример села Дулене 71
29. *Марина Јуревна Мореханова*
СОЦИЈАЛНИ РЕСУРСИ МОДЕРНИЗАЦИЈЕ
ИВОТНОГ ПРОСТОРА СЕЛА..... 73

30. *Мила Павловић; Филип Крстић*
ДЕМОГРАФСКА УГРОЖЕНОСТ СЕЛА НА РОГОЗНИ И
МОГУЋНОСТИ ЊИХОВЕ РЕВИТАЛИЗАЦИЈЕ 75
31. *Миланка Васић; Бранко А.Ј. Турнишек*
РАСПОЛОЖИВИ РЕСУРСИ БРДСКО - ПЛАНИНСКИХ
ПОДРУЧЈА И ЊИХОВО КОРИШЋЕЊЕ КАО ЧИНИЛАЦ
ОБНОВЕ И ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА НАСЕЉА
– ШАНСА ЗАПЛАЊА 77
32. *Миле Богдановић; Маја Николић*
РАЗВОЈ АГРОБИЗНИСА НА БРДСКО-ПЛАНИНСКИМ
ПОДРУЧЈИМА СРБИЈЕ..... 79
33. *Миле Пешевски; Зоран Милованчевић; Александар Пешевски*
ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ У БРДСКО-ПЛАНИНСКИМ
ПОДРУЧЈИМА И МОГУЋНОСТИ РАЗВОЈА ВОЂАРСКЕ
ПРОИЗВОДЊЕ..... 81
34. *Милош Аранђеловић; Александар Виденовић*
НАСЕЉА У БРДСКО-ПЛАНИНСКИМ ПОДРУЧЈИМА:
ИЗМЕЂУ ГЛОБАЛНИХ ТРЕНДОВА, ПОТРЕБА И РЕАЛНИХ
МОГУЋНОСТИ РАЗВОЈА 83
35. *Милутин Матић; Јелена Круљ Драшковић; Немања Матић*
ОБНОВА НАСЕЉА НА БРДСКО-ПЛАНИНСКОМ ПОДРУЧЈУ
– ДЕО НАЦИОНАЛНОГ ПРОГРАМА РАЗВОЈА СРБИЈЕ
У XXI ВЕКУ 85
36. *Мирослав Недељковић; Боро Крстић; Миливоје Ђосић*
МОГУЋНОСТИ УНАПРЕЂЕЊА РУРАЛНИХ СРЕДИНА У
БРДСКО-ПЛАНИНСКОМ ПОДРУЧЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ..... 87
37. *Момчило Исић*
ПОЉОПРИВРЕДНО СТАНОВНИШТВО У ВРАЊСКОМ
ОКРУГУ У ПРВОЈ ПОЛОВИНИ 20. ВЕКА 89
38. *Нада Косановић; Данијела Новаковић*
СТАТУС СЕЛА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 91
39. *Нада И. Видић*
МОДЕЛИ РАЗВОЈА СЕОСКОГ ТУРИЗМА, КОД НАС 93

СОЦИО-ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ ОБНОВЕ И РАЗВОЈА НАСЕЉА
БРДСКО-ПЛАНИНСКОГ ПОДРУЧЈА СРБИЈЕ

---

40. <i>Наталья Фисенко</i> РЕГИОНАЛНА ИСКУСТВА ИНФОРМАЦИОНО - БИБЛИОТЕЧКЕ ПОДРШКЕ СЕОСКОГ СТАНОВНИШТВА РУСИЈЕ.....	95
41. <i>И. В. Нечаева</i> СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТИ РАЗВОЈА МАЛИХ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРЕДУЗЕЋА У РУСКОМ СЕЛУ.....	97
42. <i>Никола Љиљанић; Слободан Миладиновић</i> ФИНАНСИЈСКА И ИНФОРМАТИЧКА ПИСМЕНОСТ ПОРОДИЧНИХ ГАЗДИНСТАВА У РЕГИОНИМА СРБИЈЕ	99
43. <i>Никола Живић</i> СЕОСКА КУЛТУРА – ЊЕНИ ЕЛЕМЕНТИ, ПРЕДНОСТИ И МАНЕ	101
44. <i>Николета Чакир</i> РУМУНСКА АГРАРНА РЕФОРМА И КОЛОНИЗАЦИЈА ЦИНЦАРА (АРУМУНА) У ДОБРУЦИ (1923-1928).....	103
45. <i>В. П. Пашков</i> ТРИ РЕГИОНАЛНА ПРАВЦА ЗЕМЉИШНЕ РЕФОРМЕ У ОБЛАСТИ ПОЉОПРИВРЕДЕ РУСИЈЕ.....	105
46. <i>Петар Анђелковић; Радица Недељковић</i> ВЕЧНЕ ПОУКЕ ЦАРИНСКОГ РАТА – ПУТ КОЈИ СРБИЈА ТРЕБА ДА СЛЕДИ!.....	107
47. <i>Раденко С. Круљ; Звездан Арсић</i> ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ УСЛОВ ОПСТАНКА СРПСКОГ НАРОДА НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ.....	109
48. <i>Радомир Д. Ђорђевић; Марина Денић</i> СРПСКО СЕЛО У ОКВИРУ КОНТИНУИТЕТА ТРАДИЦИЈЕ И КУЛТУРЕ САВРЕМЕНОГ ДОБА	111
49. <i>Сања Ђурђевић; Станко Некић</i> МУЛТИФУНКЦИОНАЛНА ПОЉОПРИВРЕДА - ОСНОВА ЗА РАЗВОЈ РУРАЛНОГ ТУРИЗМА	113
50. <i>Снежана Миливојевић</i> ТУРИЗАМ КАО МОГУЋНОСТ РЕВИТАЛИЗАЦИЈЕ НАСЕЉА БРДСКО-ПЛАНИНСКОГ ПОДРУЧЈА	115

SOCIO-ECONOMIC ASPECTS OF RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT
OF THE VILLAGE MOUNTAINOUS AREAS OF SERBIA

---

51. Србољуб Д. Димитријевић
ПЛАНИРАЊЕ ОБНОВЕ И РАЗВОЈА НАСЕЉА БРДСКО –
ПЛАНИНСКИХ ПОДРУЧЈА ГРАДА ВРАЊА
(социолошки аспект)..... 117
52. Сретен Јелић; Татјана Јовановић
АЛКОХОЛИЗАМ И МЛАДИ У СЕОСКИМ СРЕДИНАМА 119
53. Стефан Јанковић
ПРИРОДЕ/КУЛТУРЕ: НЕКЕ ЛЕКЦИЈЕ И ПРОБЛЕМИ
СИМЕТРИЧНЕ АНТРОПОЛОГИЈЕ 121
54. Сузана Марковић Крстић
СОЦИОДЕМОГРАФСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ СЕОСКИХ
НАСЕЉА БРДСКО-ПЛАНИНСКИХ ПОДРУЧЈА И
МОГУЋНОСТИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА (НА ПРИМЕРУ ТРИ
ОПШТИНЕ: ЦРНА ТРАВА, ГАЦИН ХАН И СВРЉИГ) 123
55. Веселин Јовашевић
АКТУИВИРАЊЕ РАСПОЛОЖИВИХ ПОТЕНЦИЈАЛА У
ФУНКЦИЈИ ЗАУСТАВЉАЊА ОДЛИВА ЛОКАЛНОГ
СТАНОВНИШТВА ЦРНЕ ТРАВЕ 125
56. Зорица Средојевић; Бошко Гајић; Наташа Кљајић
БРАУНФИЛД ИНВЕСТИЦИЈЕ КАО МОГУЋНОСТ
РЕВИТАЛИЗАЦИЈЕ И ОДРЖИВОСТИ ЛОКАЦИЈА..... 127
57. Зорица Васиљевић; Григорије Трифунковић; Боро Крстић; Миливоје Ћосић
ДИВЕРЗИФИКАЦИЈА АКТИВНОСТИ И ИЗВОРА ПРИХОДА
РУРАЛНИХ ДОМАЋИНСТАВА У БРДСКО-ПЛАНИНСКИМ
ПОДРУЧЈИМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ..... 129

CONTENTS

1. <i>Aleksandar Videnovic, Milos Arandjelovic</i> REDEFINITION THE CHARACTERISTICS OF RURAL CENTERS IN MOUNTAIN AREAS.....	14
2. <i>Aleksandra Cvetković</i> INSTITUTIONS OF CULTURE IN MOUNTAIN AREAS The Exemple of Local Librari in Crna Trava	16
3. <i>Andon G. Kostadinovic; Gruja A. Kostadinovic; Aleksandra Vukovic-Kostadinovic</i> CO OPERATIVES –THE FUTURE OF VILLAGE SURVIVAL.....	18
4. <i>Bogdan Lukic</i> BASIC PRINCIPLES OF THE LIFE AND WORK OF THE FAMILY IN THE SERBIAN COUNTRYSIDE.....	24
5. <i>Bogdan Lukić; Aleksandar Đorđević; Dejan S. Đorđević; Branko Protić; Dušan Ristić</i> INFRASTRUCTURAL EQUIPPING OF THE HILLY-MOUNTAINOUS VILLAGES	26
6. <i>Borka Višnic</i> THE CONTRIBUTION OF RURAL SCHOOLS TO THE RENEWAL AND DEVELOPMENT OF MOUNTAIN AREA IN SERBIA.....	28
7. <i>Professor Bosko Prokic</i> REAL PLANNING OF DEVELOPMENT IN MOUNTAIN RURAL SETTLEMENTS IN SERBIA WITHOUT STEREOTYPES	30
8. <i>Branislav Gulan</i> ANCHOR FOR THE VILLAGES AND SERBIA.....	32
9. <i>Dejan Krstic</i> ETHNOLOGICAL POTENTIALS OF THE BALKAN VILLAGE.....	36
10. <i>Dragan G. Orović; Dragić Živković; Zoran Rajić</i> SOME CHARACTERISTICS OF AGRICULTURAL RESOURCES AND VILLAGES OF TOPLICA DISTRICT	38
11. <i>Dragić Živković; Snežana Trmčić; Jelena Živković</i> HUMAN RESOURCES MANAGEMENT IN THE BUSINESS SYSTEM FOR PRODUCING MEAT PRODUCTS.....	40

SOCIO-ECONOMIC ASPECTS OF RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT
OF THE VILLAGE MOUNTAINOUS AREAS OF SERBIA

---

12. <i>Dragica Ilić; Andon Kostadinović; Boris Ilić</i> THE ECOLOGICAL AWARENESS OF AGRICULTURAL PRODUCERS IS AN IMPORTANT PRESUMPTION OF CONSERVATION NATURE, ANIMAL AND HUMAN (SOCIETY)	42
13. <i>Drago Cvijanović; Tanja Stanišić; Jelena Mladenović</i> STATE AND PERSPECTIVES OF RURAL TOURISM DEVELOPMENT ON SUVA MOUNTAIN	44
14. <i>Igor Prvulović; Milovan Vuković</i> FACTORS OF ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT IN RURAL AREAS OF EASTERN SERBIA	46
15. <i>Jovan Bogdanović; Milivoje Ćosić</i> LONG-TERM DEVELOPMENT STRATEGY OF JEOPARDIZE SETTLEMENTS IN MOUNTAIN AREAS AND ITS REALIZATION AS THE BASIS FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT	56
16. <i>Lavinia Beta; Miodrag Milin</i> SOCIAL PRESENTATION OF PERSONS WITH MENTAL DISABILITIES IN RURAL AREAS	60
17. <i>Ljiljana Vasilevska; Magdalena Vasilevska</i> RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT OF HILL-MOUNTAIN AREAS: ACTUAL PROGRAM AND PROJECT ACTIVITIES WITHIN THE EU POLICY	62
18. <i>Ljiljana Vasilevska; Milorad Ribar; Magdalena Vasilevska</i> BENEFITS AND POSSIBILITIES OF APPLICATION INFORMATION- COMMUNICATION TECHNOLOGY AND INTERNET IN EU PLANNING AREAS -CURRENT POLICIES, PROGRAMS AND PROJECTS	64
19. <i>Ljubisa Mitrović</i> THE RELATION OF SOCIAL AND SPATIAL DIFFERENTIATION AND SEGREGATION IN REGIONAL DEVELOPMENT IN THE SOCIETIES OF POST-SOCIALISTIC TRANSITION	66
20. <i>Marija M. Nikolić; Tamara Paunović</i> REFORM OF AGRICULTURAL EXTENSION SERVICE: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES	68
21. <i>Marija Vasilić; Marija Todorović</i> POTENTIALS FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT OF MOUNTAIN – HILL AREAS IN SERBIA – THE EXAMPLE OF VILLAGE DULENE	70
22. <i>Mila Pavlović; Filip Krstić</i> DEMOGRAPHIC ENDANGERMENT OF THE RURAL SETTLEMENTS OF ROGOZNA MOUNTAIN AND POSSIBILITIES FOR THEIR REVITALIZATION	74

23. <i>Milanka Vasic; Branko A.J. Turnsek</i> AVALIABLE RESOURCES OF HILLY AND MOUNTAINOUS AREAS AND THEIR USE AS A FACTOR IN THE RECONSTRUCTION AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE SETTLEMENT – THE CHANCE FOR ZAPLANJE	76
24. <i>Mile Bogdanović; Maja Nikolić</i> DEVELOPMENT OF AGRO-BUSINESS IN THE UPLAND AREAS OF SERBIA	78
25. <i>Mile Peshevski; Zoran Milovancevic; Aleksandar Peshevski</i> AGRICULTURAL LAND IN MOUNTAINOUS AREA AND ITS POSSIBILITIES FOR DEVELOPING FRUIT PRODUCTION.....	80
26. <i>Miloš Aranđelović; Aleksandar Videnović</i> SETTLEMENTS IN MOUNTAINOUS AREAS: BETWEEN GLOBAL TRENDS, NEEDS AND REAL OPPORTUNITIES OF DEVELOPMENT.....	82
27. <i>Milutin Matić; Jelena Krulj Drašković; Nemanja Matić</i> RENEWAL OF THE SETTLEMENTS IN THE UPLAND- MOUNTAINOUS AREA - A PART OF THE NATIONAL DEVELOPMENT PROGRAM OF SERBIA IN THE 21ST CENTURY	84
28. <i>Momčilo Isić</i> AGRICULTURAL POPULATION IN THE VRANJE COUNTY IN THE FIRST HALF OF THE 20 TH CENTURY	88
29. <i>Nada Kosanović; Danijela Novaković</i> STATUS OF VILLAGES IN THE REPUBLIC OF SERBIA.....	90
30. <i>Nada I. Vidić</i> MODELS DEVELOPMENT OF RURAL TOURISM IN OUR COUNTRY	92
31. <i>Nikola LJILJANIC; Slobodan MILADINOVIC</i> FINANCIAL AND COMPUTER LITERACY OF FAMILY FARMS IN THE REGIONS OF SERBIA.....	98
32. <i>Nikola Živić</i> RURAL CULTURE - ITS CONTENT, ADVANTAGES AND DISADVANTAGES.....	100
33. <i>Nikoleta Cakir</i> ROMANIAN AGRARIAN REFORM AND COLONIZATION OF CINCARS (AROMANIANS) IN DOBRUDZA (1923 – 1928)	102
34. <i>Petar Anđelković; Radica Nedeljkovic</i> ETERNAL MESSAGES OF CUSTOMS WAR - THE ROAD THAT SERBIA SHOULD BE TOWARD!	106

SOCIO-ECONOMIC ASPECTS OF RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT
OF THE VILLAGE MOUNTAINOUS AREAS OF SERBIA

---

35. <i>Radenko Krulj; Zvezdan Arsic</i> EDUCATIONAL INSTITUTIONS – THE CONDITION FOR SURVIVAL OF SERBIAN POPULATION IN KOSOVO AND METOHIIJA.....	108
36. <i>Radomir D. Djordjevic; Marina Denic</i> SERBIAN VILLAGE AMONG THE CONTINUITY OF SERBIAN TRADITION IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY TIMES	110
37. <i>Sanja Đurđević; Stanko Nekić</i> MULTIFUNCTIONAL AGRICULTURE – THE BASIS FOR RURAL TOURISM DEVELOPMENT	112
38. <i>Snežana Milivojević</i> TOURISM AS AN OPTION FOR REVITALIYING SETTLEMENTS IN MOUNTAIN AREAS.....	114
39. <i>Srboljub D. Dimitrijevic</i> PLANNING OF THE RENOVATION AND DEVELOPMENT OF THE SETTING OF HILLS AND PLANNING AREAS OF VRANJE (Sociological aspect).....	116
40. <i>Sreten Jelić; Tatjana Jovanović</i> ALCOHOLISM AND YOUNG PEOPLE IN RURAL AREAS	118
41. <i>Stefan Janković</i> NATURES/CULTURES: SOME LESSONS AND PROBLEMS OF SYMMETRICAL ANTHROPOLOGY	120
42. <i>Prof. dr Suzana Marković Krstić</i> SOCIODEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS OF RURAL SETTLEMENTS IN MOUNTAINOUS AREAS AND OPPORTUNITIES FOR RURAL DEVELOPMENTS (FOR THREE MUNICIPALITIES: CRNA TRAVA, GADŽIN HAN AND SVRLJIG AS EXAMPLES)	122
43. <i>Veselin Jovasevic</i> ACTIVATION OF AVAILABLE POTENTIALS IN THE FUNCTION OF PREVENTING THE OUTFLOW OF POPULATION OF CRNA TRAVA	124
44. <i>Prof. dr Zorica Sredojević; Prof. dr Boško Gajić; Dr Nataša Kljajić</i> BRAUNFILD INVESTMENTS AS POSSIBILITY OF REVITALIZATION AND SUSTAINABILITY LOCATIONS	126
45. <i>Prof. Dr. Zorica Vasiljević; Professor Emeritus Grigorije Trifunović; Ass. Prof. Boro Krstić; Dr. Milivoje Čosić</i> DIVERSIFICATION OF ACTIVITIES AND FARM REVENUE SOURCES IN THE HILLY-MOUNTAIN REGIONS OF THE REPUBLIC OF SERBIA.....	128

Зборник резимеа реферата

Book of Abstracts of papers

Aleksandar Videnovic, PhD
Milos Arandelovic, PhD
University of Belgrade
Faculty of Architecture

REDEFINITION THE CHARACTERISTICS OF RURAL CENTERS IN MOUNTAIN AREAS

In development of rural areas in Serbia, as well other territories, it is accepted traditional view on the rural centers and centers in the villages or the communities centers of rural settlements, as they define those settlements through its position in the hierarchy of settlements in specific region, meaning the size, content, equipment and the level of infrastructural and supra-structural development.

The changes in social and economic area and spatial structure that happened, asked for the review of this settlement category and redefinition of its importance in the settlement network. It means changes in understanding of populations and changes of its real content in the gravitation areas.

The point of the paper is the need to realize redefinition the priorities of settlements and reactivation of potentials and advantages they have, in the frame of local inhabitants and other users' needs. This is prerequisite for creation of conditions for quality functioning of the regions, specifically mountain regions in Serbia.

Key words: *mountain areas, centers, redefinition, characteristics of settlements.*

Др Александар Виденовић
Др Милош Аранђеловић

РЕДЕФИНИСАЊЕ КАРАКТЕРА РУРАЛНИХ ЦЕНТАРА У БРДСКО - ПЛАНИНСКИМ ПОДРУЧЈИМА

У развоју руралних простора Србије, али и ширих простора, уврежена је традиционална слика о сеоским центрима и центрима у селима, или о центрима заједница сеоских насеља, која ова насеља дефинише кроз њихов положај у хијерархијском систему насеља одређене регије, а који је опет одређен њиховом величином, садржајем, опремљеношћу и степеном развијености инфраструктуре.

Промене у друштвено - економском смислу, и неминовно у просторној важности, које су се у међувремену догодиле, наметнуле су потребу новог сагледавања ове функционалне насеобинске категорије и редефинисања њиховог значаја и битности у мрежи насеља, односно до кориговања субјективног доживљавања у свести становника и измене објективне корисности њихових реалних садржаја на одређеним гравитационим подеручјима.

Правовремено уочавање потребе за редефинисањем садржајних, и просторних приоритета појединих препознатих насеља, независно од њиховог статистичког пресека и реактивирање потенцијала и предности које она поседују, а у оквиру рационалних друштвено - економских потреба локалног становништва и других корисника, предуслов је стварања услова за опште квалитетно функционисање појединих регија, а нарочито брдско - планинских подручја Србије.

Кључне речи: *Брдско - планинска подручја, центри, редефиниција, карактер насеља.*